

Årsredovisning för staten 2004

Till finansutskottet

Finansutskottet har genom beslut den 28 april 2005 (protokoll 2004/05:27 6 §) berett övriga berörda utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2004/05:101 Årsredovisning för staten 2004 och de motioner som kan komma att väckas, allt i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Utrikesutskottet väljer att i det följande yttra sig över del av skrivelsen. Den väckta motionen berör inte de frågor som tas upp i detta yttrande.

Utskottets överväganden

Utrikesutskottet konstaterar inledningsvis att skrivelsen utgör ett värdefullt underlag för arbetet med uppföljning och utvärdering inom de utgiftsområden för vilka utskottet har beredningsansvar, men också för arbetet med andra frågor med vilka utskottet har anledning att befatta sig. Det sistnämnda gäller exempelvis på EU-området, där bl.a. avsnittet om revision av EU-medel kan komma att tjäna som utgångspunkt för utskottets överväganden i andra sammanhang.

Centralt inom utgiftsområde 7 är den s.k. biståndsramen, vilken också är av stor politisk och symbolisk betydelse. Mot den bakgrunden anförde utskottet i sitt yttrande 1999/2000:UU6y till finansutskottet att det vore önskvärt att regeringen i årsredovisning för staten rapporterade utfallet beträffande denna ram både i absoluta tal och i procent av BNI. Utskottet ser positivt på att en sådan redogörelse lämnas sedan ett antal år tillbaka.

Erfarenheten från rapporteringen, såväl i årsredovisningen för staten som i andra budgetdokument, av det s.k. procentmålet, har emellertid visat på en rad problem som delvis är tekniska, delvis av mer konceptuell natur.

De tekniska problemen sammanhänger till del med svårigheterna att prognostisera och mäta BNI. Revideringar är ett naturligt inslag i arbetet med nationalräkenskaperna. I Sverige tillämpas vad gäller löpande revideringar en relativt strikt policy. Den första sammanställningen av nationalräkenskaperna för ett visst år publiceras något mindre än 70 dagar efter årets utgång. Därefter revideras data normalt sett inte förrän vid den preliminära årsberäkningen, vilken publiceras efter 11 månader. Nästa gång data revideras är vid den definitiva årsberäkningen, som publiceras efter 23 månader. Därefter ändras normalt inte en årgång annat än i samband med större revideringar, t.ex. vid omläggning av statistikunderlag.

Att även andra tekniska problem finns är uppenbart, men dessa är svåra att bedöma då det i årsredovisningen inte fullt ut sägs vilka redovisningsprinciper som tillämpas. Som en illustration till problematiken kan nämnas att om man i de två senaste årsredovisningarna (för 2003 och 2004) och i mellanliggande budgetproposition (för 2005) söker uppgifter om biståndsprocenten för budgetåret 2002 får man fram tre olika siffror varierande från 0,73 till 0,83. OECD/DAC:s hemsida redovisar en fjärde, 0,84.

Det konceptuella problemet sammanhänger med att biståndsmålet inte är ett mål i normal mening. Det mål, uttryckt i procent, som riksdagen beslutar om används för att bestämma biståndsramens storlek mätt i kronor. Detta belopp ligger sedan till grund för planeringen och genomförandet av biståndet. Något försök att under genomförandeprocessen anpassa biståndsvoly-

men för att, utifrån varierande bedömningar av BNI, söka hålla fast vid den beslutade procentsatsen är inte avsett och görs av uppenbara skäl inte. Innebörden av detta är att utfallet, oavsett hur man tekniskt sett väljer att mäta det, endast i begränsad utsträckning är påverkbart av biståndsgenomböraren.

Enligt utskottets mening talar de problem som här antytts, samt vunna erfarenheter i övrigt, för att en teknisk översyn bör göras. Detta kan lämpligen ske i dialog med riksdagen.

Stockholm den 17 maj 2005

På utrikesutskottets vägnar

Urban Ahlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin (s), Gunilla Carlsson i Tyresö (m), Berndt Ekholm (s), Carina Hägg (s), Birgitta Ahlqvist (s), Holger Gustafsson (kd), Alice Åström (v), Kent Härstedt (s), Göran Lindblad (m), Kaj Nordquist (s), Veronica Palm (s), Anita Johansson (s), Cecilia Wikström (fp), Henrik S Järrel (m), Annika Qarlsson (c) och Rocio Fernández (fp).